

**Telif hakları ve bağlantılı bazı hakların korunma sürelerini uyumlaştıran
29 Ekim 1993 tarihli ve 93/98/AET sayılı
KONSEY DİREKTİFİ**

(2006/116 versiyonuyla kodifiye edilmiştir)

AVRUPA TOPLULUKLARI KONSEYİ,

Avrupa Ekonomik Topluluğunu kuran Antlaşmayı ve özellikle onun 57(2), 66 ve 100a Maddelerini göz önünde tutarak,

Komisyonun tasarısını göz önünde tutarak¹,

Avrupa Parlamentosu ile işbirliği içinde²

Ekonomik ve Sosyal Komitenin görüşünü göz önünde tutarak³

- (1) Edebiyat ve sanat eserlerinin korunmasına ilişkin Bern Konvansiyonu ve icracıların, fonogram yapımcılarının ve yayıncı organizasyonların korunmasına ilişkin Sözleşme (Roma Sözleşmesi), Sözleşmeye taraf Devletleri daha uzun süreler sağlamak hususunda serbest bırakarak, atıfta buldukları hakların korunması için sadece asgari süreler düzenlediğinden; belli bazı Üye Devletler bu hakkı kullanmış olduklarından; ayrıca, bazı Üye Devletler Roma Sözleşmesine taraf olmadıklarından;
- (2) Bu nedenle, sonuçta, telif hakları ve bağlantılı hakların korunmasının koşullarını hükme bağlayan ulusal hukuklar arasında, malların serbest dolaşımının ve hizmet sunma özgürlüğünün engellenmesine ve ortak pazarda rekabetin bozulmasına neden olan farklar olduğundan; bu yüzden, iç pazarın düzgün işlemesi amacıyla, Üye Devletler hukuklarının, Topluluğun tamamında korumanın koşullarını özdeş hale getirmek için uyumlaştırılması gerektiğinden;
- (3) Uyumlaştırmanın, bu şekilde sadece koruma sürelerini değil, aynı zamanda her koruma süresinin hesaplanmaya başlanacağı tarih gibi belli uygulama düzenlemelerini de kapsamaması gerektiğinden;
- (4) İşbu Direktifin hükümleri Üye Devletlerin Bern Konvansiyonu'nun 14a(2) (b), (c) Maddelerinin ve 3. Maddesinin hükümlerinin Üye Devletlerce uygulanmasını etkilemediğinden;
- (5) Bern Konvansiyonu'nda hükme bağlanan, yazarın hayatı boyunca ve ölümünden sonra

50 yıl boyunca devam eden asgari koruma süresi, yazara ve onun soyundan gelen ilk iki nesle koruma sağlamak için tasarlandığından; Toplulukta ortalama insan ömrü, bu sürenin iki nesli korumasına yetmeyeceği kadar uzadığından;

- (6) Belli bazı Üye Devletler, dünya savaşlarının yazarların eserlerinden yarar sağlamaları üzerindeki etkilerini telafi etmek için yazarın ölümünden sonra 50 yıldan daha uzun bir süre tanıdıklarından;
- (7) İlgili hakların korunması için, belli bazı Üye Devletler, eser yasal olarak yayımlandıktan veya yasal olarak kamuya iletildikten sonra 50 yıllık bir süre tanıdıklarından;
- (8) Ticaret ve Tarifeler Genel Antlaşması (TTGA) altındaki Uruguay Tur'u müzakereleri için benimsenen Topluluk tutumu tahtında, fonogram üreticileri için koruma süresinin ilk yayınlanma tarihinden itibaren 50 yıl olması gerektiğinden;
- (9) Tanınmış haklara saygılı olmak Topluluk hukuk düzeni tarafından korunan genel hukuk ilkelerinden biri olduğundan; bu nedenle, telif hakları ve bağlantılı hakların korunma sürelerine yönelik bir uyumlaştırma, Toplulukta hak sahipleri tarafından hali hazırda faydalanılan korumanın süresini azaltıcı etki yaratmayacağından; geçiş önlemlerinin etkisini asgari düzeyde tutmak ve iç pazarın fiiliyatta işlemesine müsaade etmek için, koruma süresinin uyumlaştırılmasının uzun bir dönem temelinde oluşması gerektiğinden
- (10) Komisyon, 17 Ocak 1991 tarihli '– Yeşil Kitap'ın Takibi' -Telif hakları ve komşu haklar konusunda Komisyon çalışma programı' tebliğinde, bu hakların, düşünsel yaratıcılığa temel olmaları nedeniyle, yüksek bir koruma seviyesinde uyumlaştırılması gerekliliğini vurguladığından ve bunların korunmasının

¹ RG C 92, 11.4.1992 s.6 ve RG C 27, 30.1.1993 s.7.

² RG C 337, 21.12.1992 s. 205 ve 27 Ekim 1993 tarihli Karar (henüz Resmi Gazetede yayınlanmadı).

³ RG C 287, 4.11.1992, s.53.

- bir bütün olarak toplum ve tüketiciler, kültürel endüstriler ve yazarların menfaatlerinde yaratıcılığın geliştirilmesi ve sürdürülmesini temin ettiğini vurguladığından;
- (11) Aynı zamanda, Toplulukta edebi ve sanatsal yaratımların uyumlu gelişimine vesile olan bir yasal ortam kurmak ihtiyacını ve iç pazarın gerekliliklerini karşılayan, yüksek seviyede bir koruma sağlamak için, telif haklarının korunma süresinin, yazarın ölümünden sonra veya eser yasal olarak kamuya sunulduktan sonra 70 yıl, bağlantılı hakların korunma süresinin ise süreyi başlatan hadiseden sonra 50 yıl olarak uyumlaştırılması gerektiğinden;
- (12) Koleksiyonlar, içeriklerinin seçilmesi ve düzenlenmesi suretiyle fikri yaratı olduklarında, Bern Konvansiyonu'nun Madde 2 (5)'ine göre korunduklarından; bu yapıtlar bu şekliyle, bu tür koleksiyonların parçasını teşkil eden eserlerin her birinin telif haklarına halel gelmeksizin korunduğundan, sonuç olarak, koleksiyonların içerdiği eserlere özel bir koruma süresi uygulanabildiğinden;
- (13) Bir veya birden fazla gerçek kişinin yazar olarak belirlendiği bütün durumlarda, koruma süresinin onların ölümünden sonra hesaplanması gerektiğinden; bir eserin bir kısmının veya tamamının yazarlığı sorusu ulusal mahkemelerin karara bağlamak zorunda kalabileceği bir olgu sorunu olduğundan;
- (14) Koruma süresinin, Berne ve Roma Konvansiyonlarında olduğu gibi, ilgili hadiseyi izleyen yılın Ocak ayının ilk gününden başlayarak hesap edilmesi gerektiğinden;
- (15) Bilgisayar programlarının yasal korunmasına ilişkin 14 Mayıs 1991 tarihli ve 91/250/AET sayılı Konsey Direktifi'nin¹ 1. Maddesi, Üye Devletlerin, bilgisayar programlarını, Bern Konvansiyonu anlamında edebi eserler olarak, telif hakları vasıtası ile korumasını hükme bağladığından; işbu Direktif, Toplulukta edebi eserlerin korunma süresini uyumlaştırdığından; 91/250/AET sayılı Direktifin, sadece, bilgisayar programlarının koruma süresini düzenleyen geçici düzenlemelerini içeren 8. Maddesinin buna göre yürürlükten kaldırılması gerektiğinden;
- (16) Fikri mülkiyet alanında telif hakları ile ilgili kiralama hakkı ve ödünç verme hakkına ve belli bazı haklara ilişkin 19 Kasım 1992 tarihli ve 92/100/AET sayılı Konsey Direktifinin² 11 ve 12. Maddeleri, daha ileri uyumlaştırmalara bağlı olarak, sadece asgari koruma süresi için hükümler öngördüğünden; işbu Direktif böyle daha ileri uyumlaştırmalar sağladığından; bu
- Maddelerin buna göre kaldırılmaları gerektiğinden;
- (17) Fotoğrafların korunması, Üye Devletlerde, değişik rejimlere tabi olduğundan; foto grafik eserlerin özellikle profesyonel ve sanatsal nitelikleri ile iç pazar içinde önemli olanların korunma süresinin yeterince uyumlaştırılması sağlamak için, işbu Direktifte istenen orijinallik seviyesini tanımlamak gerektiğinden; Bern Konvansiyonu anlamında bir fotografik eser, yazarın kişiliğini yansıtan kendi fikri yaratımı ise, üstünlük özelliği ve amaç gibi diğer ölçütler dikkate alınmadan orijinal sayılacağından; diğer fotoğrafların korunmasının ulusal hukuka bırakılması gerektiğinden;
- (18) İlgili haklara ilişkin süre farklılıklarından kaçınmak için, Topluluğun tümünde süre hesabı için aynı başlangıç noktasını sağlamak gerekli olduğundan; icra, tespit, aktarım, yasal yayın ve kamuya yasal iletimin, yani, telif hakları ile bağlantılı bir hakkı genel olarak kişiler için bütün uygun yollarla algılanabilir kılma araçlarının, söz konusu icra, tespit, aktarım, yasal yayın ve kamuya yasal iletimin yapıldığı ülkeye bakılmaksızın, koruma süresinin hesabında dikkate alınması gerektiğinden;
- (19) Yayıncı organizasyonların yayınlarındaki haklarının, bu yayınların, uydu veya kablo ile olanlar dahil kablo ile veya havadan aktarılmasına bakılmaksızın, kalıcı olmaması gerektiğinden; bu nedenle, koruma süresini belli bir yayının yalnızca ilk aktarımından itibaren işletmek gerektiğinden; bu hüküm, bir yayının bir öncekiyle aynı olduğu durumlardan yeni bir sürenin işletilmesinden kaçınmak anlamında olduğundan;
- (20) Üye Devletler, özellikle eleştirel ve bilimsel yayınların korunmasında telif hakları ile bağlantılı diğer hakların sürdürülmesi ve ortaya çıkarılmasında serbest olduklarından; bununla birlikte, Topluluk seviyesinde şeffaflığı sağlamak için, bağlantılı yeni haklar ortaya koyan Üye Devletlerin bu durumu Komisyona bildirmesi gerekli olduğundan;
- (21) İşbu Direktif tarafından getirilen uyumlaştırmanın manevi haklara uygulanmayacağına açıklığa kavuşturmak faydalı olduğundan;
- (22) Menşe ülkesi Bern Konvansiyonu anlamında üçüncü bir ülke olan eserler, veya yazarı Topluluk uyruğu olmayan eserler için koruma sürelerinin karşılaştırılmasının, Toplulukta

¹ RG L, 122, 17.5.1991, s. 42.

² RG L 346, 27.11.1992, s. 61.

- uygulan sürenin, bu Direktifte hükme bağlanan süreyi aşmaması koşuluyla yapılması gerektiğinden;
- (23) Topluluk uyuşu olmayan bir hak sahibi bir uluslararası anlaşma altında korunma için gerekli şartları taşıması durumunda, bağlantılı hakkın korunma süresi, hak sahibinin vatandaşı olduğu ülkede belirlenen süreyi aşmamak kaydı ile, bu Direktifle hükme bağlanan süre ile aynı olması gerektiğinden;
- (24) Sürelerin karşılaştırılmasının, Üye Devletleri, uluslararası yükümlülükleri ile çatışma haline getirmeyle sonuçlanmaması gerektiğinden;
- (25) İç pazarın düzgün işlemesi için, bu Direktifin 1 Temmuz 1995 tarihinden itibaren uygulanması gerektiğinden;
- (26) Üye Devletler, bu Direktiften kaynaklanan koruma süresi uzatılmasından önce sonuçlandırılmış, koruma altındaki eserlerden ve diğer konulardan fayda sağlanması ile ilgili sözleşmelerin icrasının yorumu, uyarlanması ve icrasına devam edilmesine ilişkin hükümleri benimsemekte serbest olduklarından;
- (27) Müktesep haklara ve meşru beklentilere riayet Topluluk hukuk düzeninin bir parçası olduğundan; Üye Devletler, özellikle, bu Direktif uyarınca belli durumlarda yeniden vücut bulan telif hakları ve bağlantılı hakların, eserlerin, kamuya mal olduklarında, iyi niyetle işletilmelerini yüklenen kişilere ödeme yapılmasına yol açmayabileceğini hükme bağlayabileceklerinden;

BU DİREKTİFİ BENİMSEMİŞTİR.

Madde 1

Yazarların haklarının süresi

1. Bern Konvansiyonu'nun 2. Maddesindeki anlamıyla bir edebi veya sanatsal eserin sahibinin hakları, çalışmanın yasal olarak kamuya sunulduğu tarih ne olursa olsun, sahibin tüm hayatı boyunca ve ölümünden 70 yıl sonraya kadar devam eder.
2. Birinci fıkrada atıfta bulunulan süre, müşterek sahipli bir eser durumunda, yaşayan son eser sahibinin ölümünden itibaren hesaplanır.
3. Anonim veya takma ad ile üretilmiş eserlerde, koruma süresi çalışmanın eserin yasal olarak kamuoyuna sunulduğu tarihten yetmiş yıl sonrasına kadar devam eder. Ancak, ilk cümlede belirtilen süre içinde eser sahibi tarafından kullanılan takma ad, onun kimliği hakkında şüpheye yer bırakmazsa veya eser sahibi kimliğini açıklarsa uygulanabilir, uygulanacak koruma süresi birinci fıkrada yer alan olacaktır.

4. Bir Üye Devlet, ortak çalışmalar ile ilgili veya bir gerçek kişinin hak sahibi olarak belirtilmesi için özel hükümler kabul ettiğinde, koruma süresi, eseri bu şekilde yaratmış gerçek kişilerin eserin kamuya sunulan versiyonlarında bu şekilde saptandıkları durumlar hariç, 3. fıkrada belirtilen sürelerle göre hesaplanır. Bu fıkra, fıkra 1 ve 2'nin uygulanacağı, belirlenebilir katkılarının böyle yapıtlarda yer aldığı yazarların haklarına hanel getirmeyecektir.

5. Bir yapıtın, ciltler, bölümler, parçalar, fasiküller veya konular halinde yayınlandığı ve koruma süresi çalışmanın hukuken uygun şekilde yayınlandığı tarihten itibaren işlemeye başladığı durumda, koruma süresi her bir kalem için ayrı ayrı işler.

6. Üretildikleri tarihten sonraki yetmiş yılda yasal olarak kamuya sunulmamış ve koruma süresi eser sahibinin veya sahiplerinin ölümünden itibaren hesaplanmamış eserler durumunda, koruma sonlandırılır.

Madde 2

Sinematografik veya görsel-işitsel eserler

1. Bir sinematografik veya görsel-işitsel çalışmanın başyönetmeni, eser sahibi veya eser sahiplerinden olarak kabul edilir. Üye Devletler diğer ortak eser sahiplerini tayin etmekte özgürdürler.
2. Sinematografik veya görsel-işitsel eserlerin koruma süresi, eser sahiplerinden biri olarak belirtilmiş olup olmamalarına bakılmaksızın, aşağıda belirtilen yaşayan kişilerin sonuncusunun ölümünden yetmiş yıl sonra sona erer: baş yönetmen, senaryonun yazarı, diyalogların yazarı ve sinematografik veya görsel-işitsel eserde kullanmak üzere özel olarak bestelenmiş müziğin bestecisi.

Madde 3

İlgili Hakların süresi

1. İcracıların hakları icra tarihinden 50 yıl sonra sona erer. Ancak, eğer icranın bir tespiti bu dönem içinde yasal şekilde yayınlanmış veya yasal şekilde kamuya iletilmiş ise, haklar, hangisi daha erken ise, ya böyle bir ilk yayınlama veya böyle bir ilk iletim tarihinden sonraki 50 yılda sona erer.
2. Fonogram üreticilerinin hakları tespitin yapılmasından 50 yıl sonra sona erer.

Ancak, eğer fonogram bu dönem içinde yasal olarak yayımlanmış veya yasal olarak kamuya iletilmiş ise, haklar, hangisi daha erken ise, ya böyle bir ilk yayınlama veya böyle bir ilk iletim tarihinden sonraki 50 yılda sona erer.

3. Bir filmin ilk tespitinin üreticilerinin hakları, tespit yapıldığı tarihten sonraki 50 yılda sona erer. Ancak, eğer film bu dönem içinde yasal olarak yayımlanmış veya yasal olarak kamuya iletilmiş ise, haklar, hangisi daha erken ise, ya böyle bir ilk yayınlama veya böyle bir ilk iletim tarihinden sonraki 50 yılda sona erer. 'Film' terimi, ses ile desteklenmiş de desteklenmemiş de bir sinematografik veya görsel-işitsel eser veya hareketli görüntülere işaret eder.

4. Yayın örgütlerinin hakları, uydu veya kablo yolu da dahil olmak üzere, yayın ister tel isterse havadan iletilsin, yayının ilk iletiminden sonraki 50 yılda sona erer.

Madde 4

Yayımlanmamış eserlerin korunması

Telif haklarının korunması sona erdikten sonra, daha önce yayımlanmamış bir eseri yasal olarak ilk defa yayımlayan veya yasal olarak ilk defa kamuya ileten, her kişi, eser sahibinin ekonomik haklarına eşdeğer bir korunmadan faydalanır. Bu tip hakların korunması süresi eserin yasal olarak yayımlandığı veya yasal olarak kamuya iletildiği zamanından sonraki 25 yıldır.

Madde 5

Eleştirel ve bilimsel yayınlar

Üye Devletler, kamu malı olmuş eleştirel ve bilimsel yayınları koruyabilir. Bu tip hakların azami koruma süresi hukuken uygun şekilde ilk yayımlandığı zamandan sonraki 30 yıldır.

Madde 6

Fotoğrafların korunması

Eser sahibinin kendi entelektüel tasarımı olmaları anlamında özgün fotoğraflar 1. Madde'ye uygun olarak korunur. Koruma şartlarına uygunluğun belirlenebilmesi için uygulanabilecek başka bir kriter yoktur. Üye Devletler diğer fotoğrafların korunmasını hükme bağlayabilirler.

Madde 7

Üçüncü ülkelere karşı koruma

1. Eserin menşe ülkesinin Bern Konvansiyonu anlamında üçüncü bir ülke olduğu ve eser sahibinin

Topluluk vatandaşı olmadığı durumda, Üye Devletler tarafından sağlanan koruma süresi, eserin menşe ülkesinde sağlanan koruma süresinin bitiş tarihinde sona erer, ancak 1. Maddede konulan süreyi aşamaz.

2. 3. Maddede konulan koruma süresi, Üye Devletler onlara koruma sağlamış olması kaydıyla, Topluluk uyuşu olmayan hak sahiplerine de uygulanır. Ancak, Üye Devletlerin uluslararası yükümlülükleri saklı kalmak kaydı ile, Üye Devletlerce sağlanan koruma süresi, hak sahibinin vatandaşı olduğu ülkede sağlanan korumanın bitiş tarihinden sonraki bir tarihte sona eremez ve 3. Maddede konulan süreyi aşamaz.

3. Bu Direktifi kabul ettikleri tarihte, özellikle uluslararası yükümlülükleri uyarınca, fıkra 1 ve 2 de atıfta bulunulan hükümlerden kaynaklanandan daha uzun bir koruma süresi vermiş Üye Devletler, bu korumayı, telif hakları ve bağlantılı hakları koruma süreleri hakkındaki uluslararası anlaşmalar sonuçlanana kadar sürdürebilirler.

Madde 8

Sürelerin hesaplanması

Bu Direktifte yer alan süreler onları başlatan olayın gerçekleştiği yılı izleyen yılın Ocak ayının ilk gününden itibaren hesaplanır.

Madde 9

Manevi Haklar

Bu Direktif Üye Devletlerin manevi hakları düzenleyen hükümlerini saklı tutar.

Madde 10

Zamanında uygulama

1. Bu Direktifte hükme bağlanan süreden daha uzun bir muadil koruma süresi, bir Üye Devlette Madde 13(1) de belirtilen tarihte işliyor olduğunda, bu Direktif, Üye Devlette bu koruma süresini kısaltıcı etkiye sahip olmaz.

2. Bu Direktifte hükme bağlanan koruma süreleri telif hakları ve bağlantılı haklar konusunda ulusal hükümler uyarınca, Madde 13 (1) de atıfta bulunulan tarihte, en az bir Üye Devlette korunmuş olan veya 92/100/AET sayılı Direktif altında koruma kriterlerini karşılayan tüm eserlere ve konulara uygulanır.

3. Bu Direktif, Madde 13 (1) de atıfta bulunulan tarihten önce yapılmış herhangi bir yarar sağlama

işlemine halel getirmez. Üye Devletler üçüncü tarafların özellikle kazanılmış haklarını koruma için gerekli hükümleri kabul eder.

4. Üye Devletler, 1 Temmuz 1994 tarihinden önce yaratılmış görsel-işitsel veya sinematografik eserlere Madde 2 (1) de atıfta bulunulan hükümleri uygulamak zorunda değildir.

5. Üye Devletler, 1 Temmuz 1997 den daha geç olmaması kaydıyla, Madde 2(1) in uygulandığı tarihten sonra bir tarih belirleyebilirler,

Madde 11

Teknik uyarlama

1. 91/250/AET sayılı Direktifin 8. Maddesi işbu Direktifle yürürlükten kaldırılmıştır.

2. 92/100/AET sayılı Direktifin 11. ve 12. Maddeleri işbu Direktifle yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 12

Bildirim usulü

Üye Devletler, ortaya konuluşlarının temel sebepleri ve öngörülen koruma süresi de dahil olmak üzere, yeni bağlantılı haklar sağlamaya yönelik bütün yönetsel planlarını hemen Komisyona bildirirler.

Madde 13

Genel Hükümler

1. Üye Devletler 1 Temmuz 1995 tarihinden önce bu Direktifin 1 ila 11 . Maddelerine uygunluğu sağlamak için gereken, kanunları, tüzükleri ve idari hükümleri yürürlüğe koyarlar.

Bu hükümler Üye Devletlerce kabul edildiğinde, bu Direktife bir atf içerir veya resmi olarak yayınlanırken böyle bir atf ile birlikte yayınlanır. Bu çeşit bir atfın yöntemleri Üye Devletlerce belirlenir.

Üye Devletler, bu Direktifin uygulama alanları için kabul ettikleri ulusal hukukun temel hükümlerinin metinlerini Komisyona iletirler.

2. Üye Devletler, 12. Maddeyi, bu Direktifin bildirim tarihinden itibaren uygular.

Madde 14

Bu Direktif Üye Devletlere yöneliktir.

Brüksel, 29 Ekim 1993

Konsey adına
R. URBAIN
Başkan